

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 23.6.2025
COM(2025) 344 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in Roemenië

AANBEVELING VAN DE RAAD

om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in Roemenië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 126, lid 7,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 126 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) dienen de lidstaten buitensporige overheidstekorten te vermijden.
- (2) Het stabiliteits- en groeipact is gebaseerd op de doelstelling van gezonde en houdbare overheidsfinanciën als middel om de voorwaarden voor prijsstabiliteit en voor een sterke, duurzame en inclusieve groei, geschraagd door financiële stabiliteit, te versterken en aldus de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie voor duurzame groei en werkgelegenheid te ondersteunen.
- (3) Tegen Roemenië loopt sinds april 2020 een buitensporigtekortprocedure. De Raad heeft op 3 april 2020 uit hoofde van artikel 126, lid 6, VWEU besloten¹ dat in Roemenië als gevolg van niet-naleving van het tekortcriterium een buitensporig tekort bestond, en heeft uit hoofde van artikel 126, lid 7, VWEU een aanbeveling² gedaan om uiterlijk in 2022 een einde te maken aan de situatie van een buitensporig overheidstekort.
- (4) In het licht van de sterke krimp van de economische activiteit in verband met de COVID-19-pandemie heeft de Raad op 18 juni 2021 uit hoofde van artikel 126, lid 7, VWEU een herziene aanbeveling³ aangenomen, waarin Roemenië werd aanbevolen uiterlijk in 2024 een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie.
- (5) Op 26 juli 2024 heeft de Raad op grond van artikel 126, lid 8, VWEU Besluit (EU) 2024/2130⁴ aangenomen, waarbij werd vastgesteld dat Roemenië geen doeltreffende maatregelen had genomen naar aanleiding van de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021. In het besluit van de Raad van 26 juli 2024 werd er rekening mee gehouden dat de volgende stap in de buitensporigtekortprocedure, namelijk een herziene

¹ PB L 110 van 8.4.2020, blz. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/509/oj>.

² Aanbeveling (EU) 2020/C 116/01 van de Raad van 3 april 2020 om een einde te maken aan de situatie van een buitensporig overheidstekort in Roemenië (PB C 116 van 8.4.2020, blz. 1).

³ Aanbeveling (EU) 2021/C 304/24 van de Raad van 18 juni 2021 om een einde te maken aan de situatie van een buitensporig overheidstekort in Roemenië (PB C 304 van 29.7.2021, blz. 111).

⁴ Besluit (EU) 2024/2130 van de Raad van 26 juli 2024 waarbij wordt vastgesteld dat Roemenië geen doeltreffende maatregelen heeft genomen in reactie op de Aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021 (PB L, 2024/2130, 1.8.2024).

aanbeveling van de Raad op grond van artikel 126, lid 7, VWEU over de correctie van het buitensporige tekort, zou plaatsvinden na de indiening van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn overeenkomstig artikel 11 en artikel 36, lid 1, punt a), van Verordening (EU) 2024/1263.

- (6) Op 25 oktober 2024 heeft Roemenië zijn eerste budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn ingediend, zoals vereist krachtens Verordening (EU) 2024/1263⁵. Het plan heeft betrekking op de periode 2025-2028 en voorziet in een begrotingsaanpassing gespreid over zeven jaar. Op 21 januari 2025 heeft de Raad een aanbeveling aangenomen tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië⁶. In die aanbeveling worden maximale groeipercentages voor de netto-uitgaven vastgesteld en worden de hervormingen en investeringen gespecificeerd die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode tot zeven jaar.
- (7) Op 21 januari 2025 heeft de Raad op grond van artikel 126, lid 7, VWEU een herziene aanbeveling aangenomen, waarin Roemenië wordt aanbevolen uiterlijk in 2030 een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie⁷. De Raad heeft overeenkomstig artikel 3, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1467/97⁸ een correctief netto-uitgavenpad voor Roemenië aanbevolen met de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven⁹: 5,1 % in 2025, 4,9 % in 2026, 4,7 % in 2027, 4,3 % in 2028, 4,2 % in 2029 en 3,9 % in 2030, wat overeenkomt met de ten opzichte van 2023 berekende maximale cumulatieve groeipercentages van 20,2 % in 2025, 26,0 % in 2026, 31,9 % in 2027, 37,6 % in 2028, 43,3 % in 2029 en 49,0 % in 2030. Dit zijn dezelfde jaarlijkse en cumulatieve groeipercentages als vastgesteld in de aanbeveling tot goedkeuring van het nationale budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn van Roemenië. De Raad heeft bepaald dat Roemenië uiterlijk op 30 april 2025 doeltreffende maatregelen moet nemen en de nodige maatregelen moet presenteren, samen met zijn jaarlijkse voortgangsverslag voor 2025, dat overeenkomstig artikel 21 van Verordening (EU) 2024/1263 bij de Commissie moet worden ingediend.
- (8) Roemenië heeft voorsnog geen jaarlijks voortgangsverslag ingediend over de genomen maatregelen en over de uitvoering van de hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode.

⁵ Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁶ Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië (PB C, C/2025/647, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/647/oj>).

⁷ Alle documenten met betrekking tot de buitensporigtekortprocedure voor Roemenië zijn te vinden op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en.

⁸ Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad van 7 juli 1997 over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten (PB L 209 van 2.8.1997, blz. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>).

⁹ “Netto-uitgaven” worden in artikel 2, punt 2, van Verordening (EU) 2024/1263 gedefinieerd als de overheidsuitgaven ongerekend i) rente-uitgaven, ii) discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde, iii) uitgaven voor programma’s van de Unie die volledig met inkomsten uit Uniefondsen worden gefinancierd, iv) nationale uitgaven voor medefinanciering van door de Unie gefinancierde programma’s, v) cyclische elementen van de uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen en vi) eenmalige en andere tijdelijke maatregelen.

- (9) In 2024 en 2025 verloopt de toename van de netto-uitgaven veel sneller dan werd aanbevolen door de Raad. Dit leidt tot een aanhoudend hoog overheidstekort, waardoor een tijdige correctie van het buitensporige tekort tegen 2030 in gevaar komt. Er zijn in de buitensporigtekortprocedure geen verzachtende “relevante factoren” die deze beoordeling zouden veranderen, en de hoge middellangetermijnrisico’s voor de houdbaarheid van de begroting waarmee Roemenië wordt geconfronteerd, zijn een verzwarende factor. Op basis daarvan heeft de Raad op [datum] op grond van artikel 126, lid 8, VWEU bij besluit vastgesteld dat geen doeltreffende maatregelen zijn genomen naar aanleiding van de aanbeveling van de Raad 21 januari 2025.
- (10) Indien een lidstaat met een derogatie geen doeltreffende maatregelen neemt, moet de Raad krachtens artikel 126 VWEU een herziene aanbeveling op grond van artikel 126, lid 7, VWEU aannemen die hij tot de betrokken lidstaat richt opdat deze binnen een bepaalde termijn een eind maakt aan de buitensporigtekortsituatie. Overeenkomstig artikel 3, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad moet in deze aanbeveling ook een termijn van ten hoogste zes maanden worden bepaald waarbinnen de betrokken lidstaat doeltreffende maatregelen moet nemen om het buitensporige tekort te corrigeren. Die termijn kan worden teruggebracht tot drie maanden indien de ernst van de situatie dit rechtvaardigt. Voorts moet de Raad in zijn aanbeveling de lidstaat aanbevelen overeenkomstig een correctief netto-uitgavenpad een maximaal groeipercentage van de netto-uitgaven aan te houden om te waarborgen dat het overheidstekort binnen de in de aanbeveling bepaalde termijn onder de referentiewaarde van 3 % van het bbp wordt gebracht en gehandhaafd. Indien de buitensporigtekortprocedure is ingesteld op grond van het tekortcriterium, geldt als benchmark voor het correctieve pad een minimale jaarlijkse structurele aanpassing van ten minste 0,5 % van het bbp voor de jaren waarin het overheidstekort de referentiewaarde naar verwachting zal overschrijden. De Commissie kan tijdens een overgangsperiode in 2025, 2026 en 2027 de benchmark aan de stijging van de rentebetalingen aanpassen bij de vaststelling van het voorgestelde correctieve uitgavenpad voor die jaren, rekening houdend met overweging 23 van Verordening (EU) 2024/1264 van de Raad.
- (11) Het reële bbp in Roemenië is in 2024 met 0,8 % toegenomen. Volgens de voorjaarsprognose 2025 van de Europese Commissie zal de economie in 2025 naar verwachting met 1,4 % groeien, ondersteund door een herstel in de bouwsector en de vervoersdiensten dat mede werd gestimuleerd door het lidmaatschap van Schengen en de modernisering van de infrastructuur. In 2026 zal het reële bbp naar verwachting met 2,2 % stijgen, als gevolg van de grotere absorptie van middelen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Het werkloosheidspercentage zou in 2025 op 5,3 % en in 2026 op 5,2 % uitkomen. De inflatie zal naar verwachting dalen van 5,8 % in 2024 tot 5,1 % in 2025 en 3,9 % in 2026.
- (12) Volgens op 22 april 2025 door Eurostat verstrekte gegevens¹⁰ bedroeg het overheidstekort in Roemenië in 2024 9,3 % van het bbp. Dit is veel hoger dan het verwachte tekort van 7,9 % van het bbp dat is opgenomen in het budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn voor Roemenië van oktober 2024. In de voorjaarsprognose 2025 van de Europese Commissie wordt uitgegaan van een overheidstekort van 8,6 % van het bbp in 2025 en 8,4 % van het bbp in 2026. Het

¹⁰ Eurostat-Euro Indicators, gepubliceerd op 22 april 2025. Zie: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-22042025-ap>.

structurele tekort zal naar verwachting op 7,9 % uitkomen in 2025 en ongewijzigd blijven in 2026.

- (13) Eind 2024 bedroeg de overheidsschuld 54,8 % van het bbp. Volgens de voorjaarsprognose 2025 van de Europese Commissie zal de overheidsschuld stijgen tot 59,4 % van het bbp eind 2025 en 63,3 % van het bbp eind 2026, waardoor ze de referentiewaarde van 60 % van het bbp overschrijdt.
- (14) Het in deze aanbeveling beschreven herziene correctieve netto-uitgavenpad met de bijbehorende groeipercentages van de netto-uitgaven strookt met een minimale jaarlijkse verbetering van het structurele saldo van ten minste 0,5 % van het bbp, en zorgt ervoor dat het overheidstekort uiterlijk in 2030 – de oorspronkelijke termijn voor correctie – onder de referentiewaarde wordt gebracht en gehandhaafd. Om een consistente risicogebaseerde aanpak te waarborgen en de afwijking van het oorspronkelijke pad aan te pakken, wordt het correctieve pad vervroegd – met jaarlijkse aanpassingen van het structurele primaire saldo van ongeveer 2 procentpunten [per jaar] in 2025 en 2026 en ongeveer 1 procentpunt daarna en ondersteund door belangrijke hervormingen, waaronder de herziening van het belastingkader – zodat de schuld op middellange termijn wordt teruggedrongen tot prudente niveaus van minder dan 60 % van het bbp. Op basis van het in deze aanbeveling uiteengezette correctieve netto-uitgavenpad, het kader van de Europese Commissie voor de prognose van de overheidsschuld op middellange termijn en de voorjaarsprognose 2025 van de Europese Commissie, zou de overheidsschuld dalen van 9,3 % van het bbp in 2024 naar 2,8 % in 2030. De overheidsschuld zou blijven stijgen van 54,8 % van het bbp eind 2024 tot 62,3 % eind 2028 en zou vervolgens dalen tot 61,1 % in 2030.
- (15) Inachtneming van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven overeenkomstig het correctieve netto-uitgavenpad zou een duurzame correctie van het buitensporige tekort moeten bewerkstelligen; tegelijkertijd zouden concrete maatregelen moeten worden genomen om de kwaliteit en de samenstelling van de openbare financiën te verbeteren, de investeringen op peil te houden en het groeipotentieel van de economie te versterken. Hervormingen van budgettaire en bredere economische aard zouden het groei- en veerkrachtpotentieel van de economie op duurzame wijze moeten verbeteren en de houdbaarheid van de begroting moeten ondersteunen,
- (16) In dit verband blijven punt 2 en bijlage II (Hervormingen en investeringen die aan een verlenging van de aanpassingsperiode tot zeven jaar ten grondslag liggen) van de aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn van Roemenië van toepassing. De Commissie zal toezicht op deze hervormingen en investeringen blijven houden op grond van artikel 22, lid 1, van Verordening (EU) 2024/1263. Gezien de recente verslechtering van de begrotingssituatie van Roemenië ten aanzien van het budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn, moet het bereik van de in dat plan opgenomen hervormingen, met name die met een directere invloed op de begrotingsvooruitzichten en de houdbaarheid van de schuld, echter worden opgeschaald. De komende belastinghervorming zou tot doel moeten hebben aanzienlijk meer extra inkomsten te genereren dan de in het plan voorziene 1,7 % van het bbp. Om de begrotingssituatie te helpen herstellen, zullen aanvullende maatregelen nodig zijn om de belastingdienst en de belastinginning te verbeteren en om strikte controle op de lopende uitgaven, met inbegrip van de lonen in de overheidssector, te waarborgen.

- (17) Overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1467/97 wordt een besluit van de Raad tot intrekking van de buitensporigtekortprocedure uitsluitend op grond van artikel 126, lid 12, VWEU genomen indien het tekort onder de referentiewaarde is gebracht en naar verwachting van de Commissie in het lopende en komende jaar onder die waarde zal blijven,

BEVEELT AAN

- (1) Roemenië zou ervoor moeten zorgen dat het nominale groeipercentage van de netto-uitgaven de in bijlage I vastgestelde maxima niet overschrijdt.
- (2) Roemenië zou dus uiterlijk in 2030 een einde aan de buitensporigtekortsituatie moeten maken.
- (3) De Raad bepaalt dat Roemenië uiterlijk op 15 oktober 2025 doeltreffende maatregelen moet nemen en de nodige maatregelen moet presenteren om een tijdige correctie van het buitensporige tekort te waarborgen. Daarna zou Roemenië ten minste om de zes maanden – in het voorjaar in het kader van zijn jaarlijkse voortgangsverslag en in het najaar uiterlijk op 15 oktober – verslag over de bij de uitvoering van deze aanbeveling gemaakte vorderingen moeten uitbrengen totdat het buitensporige tekort is gecorrigeerd.

Deze aanbeveling is gericht tot Roemenië.

BIJLAGE I

Maximale groeipercentages van de netto-uitgaven
(jaarlijkse en cumulatieve groeipercentages, in nominale termen)
Roemenië

Jaar		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Groeipercentage (%)	Jaarlijks	2,8	2,6	4,6	4,4	4,2	4,0
	Cumulatief (*)	2,8	5,5	10,4	15,2	20,1	24,9

(*) De cumulatieve groeipercentages worden berekend op basis van het referentiejaar 2024.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*